

ТВО преди „Белене“: Лагерите край Дупница и яз. „Росица“

Написано от Христо Христов
Понеделник, 15 Юни 2015 12:09

Сайтът desebg.com публикува доклад от Желязко Троев, инспектор от държавна сигурност, завеждащ трудово-изправителните селища (малко по-късно трудово-възпитателни общежития), в който се съдържа информация за организирането на едни от първите трудови лагери след 9 септември 1944 г.

Документът е от април 1945 г. и е адресиран до министъра на вътрешните работи, който по това време е комунистическият функционер Антон Югов.

В доклада се информира за създаването на два лагера. Първият е край Дупница, където работният обект е линията Дупница – Бобов дол. В него е предвидено да бъдат въдворени около 1800 души от Софийска, Пловдивска, Плевенска и Горно-Джумайска области.

ТВО преди „Белене”: Лагерите край Дупница и яз. „Росица”

Написано от Христо Христов
Понеделник, 15 Юни 2015 12:09

Вторият лагер е край яз. „Росица”, Севлиевско. Там е планирано да бъдат въдворени около 1500 души от Старозагорска, Бургаска, Варненска, Русенска и Врачанска области.

В документа е посочен и режимът, който се определя за лагерите. Работният ден е 8-часов с 10-минутна почивка на всеки час. Позволява се кореспонденция – два пъти месечно, както и колети. Предвижда се дажбите да са увеличени като за физическите работници. Събота следобяд и неделя е дадено време за почивка и лична хигиена.

Извършеният труд не се заплаща, а министерствата – това на благоустройството за лагера край Дупница и това на земеделието за лагера „Росица” поемат разходите за храна и издръжка на лагеристите и охраната от милицията.

От доклада става ясно, че не са отпуснати нужните инструменти и материали за работа, както и доставки с храна за въдворените.

След 9 септември 1944 г. в България комунистическият режим създава над 45 лагери в цялата страна, като първият от тях е край Свети Врач, Сандански. През 1949 г. Министерският съвет с поверително решение нарежда да на остров Персин край Белене да бъде създадено ТВО, което се превръща в най-големия лагер за политически противници на режима.

Документът е включен в разширеното електронно издание на сборника [„Държавна сигурност – административни, принудителни и наказателни мерки”](#) на Комисията по досиетата, 2014 г.

ТВО преди „Белене“: Лагерите край Дупница и яз. „Росица“

Написано от Христо Христов
Понеделник, 15 Юни 2015 12:09

До Господин
Министър на Вътрешните работи
Т.У.К.

1

Д О К И Д
от Инспектора Държ.Сигурност - Калкана Делчев Троев
заведущ трудово-изправителните селища.

Господин Министре,

Съгласно закона за трудово-изправителните селища, в страната за сега са определени две селища:

1.Трудово-изправително селище Държ.Сигурност при град Дупница,което има за работен обект,линията Дупница-бобов-дол. В това селище,не бъдат въздворени около 1800души,от гр.София и областта,както и от Пловдивска,Плевенска и Горно-Джумайска области

2.Трудово-изправително селище Държ.Сигурност при извора Росица-Севигово,където не бъдат въздворени около 1500 души, като на първо време в това селище не бъдат въздворени към 800 души от Ст-Загорска,Бургаска,Варненска,Рудоска и Врачанска области.

Най-късно до края на този месец,ще бъдат събрани в горните две селища,всички до сега определени за въздържане от цялата страна.

Въздржан ход в селищата:

работно време 8 часа,като след всеки час се дава по 10 м. почивка; в събота след обед и неделя не се работи,като това време се използва за почивка,почистване,просвета и подобрене на селищата,дават се увеличени дамби храна,като на физическите работници.Позволява се кореспонденция два пъти месечно,получаване и изпращане.На въздворените се разрешава да получават колекти също два пъти месечно,като не се смятат колектите съдържащи дрехи. Разрешено е също така получаването на вестници,сезонето на които става през свободното време.Образована е библиотека с разнообразна научна и художествена литература.От страна на наши учители се изнасят беседи,целици превъзпитанието на въздворените в духа на новата Отечествоно-фронтиска власт.

На първото селище при Дупница-Бобов-дол е даден обект за работа от Министерството на благоустройството-дирекция нови ж.п.линии.

На второто селище извора-Росица е към Министерството на Земеделието-дирекция водни строежи. 2

Горните две групи са приведени към министерствата на Благоустройството и Земеделието при следните условия:
Не се прилага никаква надница,като съвместното министерство поема издръжката и храна и спални помещения,като на въздворените, така и на машините,като е предвидена за охрана на селищата. Тези условия са уговорени с съответните Началници и Инспектори, които завеждат въпросните обекти от двете министерства.

При всякогащото съвместна страна,като направихме с тях с цел да уговорим и уточним при какви условия ще припомним наши групи на работа при тях,т-да Началниците и инспекторите и Инженерите,винаги ни отговаряха,че всичко ще бъде нередовно и най-точно изпълнено в определените срокове,определени от тях и нас.Ник-когато пъте определяме срок,в който трябва да се направят нужните спални помещения и набавят нужното количество храна,като я вземемския инженер,обикн на прилаган това не става или се вземат много по-малко от това,което трябва да се извърши.Това констатирах от личната ми обиколка,на селищата, както и от докладите на нашите управители.От тяхните доклади, се констатира още и следното:

1.Не се дават навреме нужните инструменти и материали за работа.

2.Не на време се доставят к отпускат **кк** храна определени количества продукти за храна на въздворените.

Всичко това спъва,затруднява и забавя нашата работа,и което е най-важното благодарение на тези нередности се до сега не сме събрали и организирани в две селища определените за въздържане от цялата страна.

ИНСПЕКТОР ДЪРЖ.СИГУРНОСТ:

/К.Троев/

София,19 Април 1945 год.